

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Предмет статті – використання навчальних відеофільмів, які є ефективним засобом розвитку навичок і вмінь говоріння та аудіювання. У статті подана схема роботи з фрагментом відеофільму. Ключові поняття: пасивний та активний перегляд, фрагмент відеофільму, систематизація, комунікативна діяльність, розвиток умінь та навичок.

Останнім часом помітно зростає інтерес до навчальних відеофільмів як ефективного засобу навчання іноземної мови.

Специфіка відео полягає в тому, що воно дає можливість поєднати зорові та звукові образи у типових обставинах, запропонувати студентам мовленнєву ситуацію, в якій вони за допомогою викладача можуть опинитися у ролі активних учасників комунікацій [1].

Ефективності навчання іноземних мов цим засобом сприяють також технічні можливості відео, які дозволяють зупиняти та повторювати дію. Не слід, однак, забувати, що студенти звикли до пасивного перегляду телевізійних програм. Тому при всіх можливостях відео центральною фігурою на занятті залишається викладач, який повинен організувати активне сприйняття фільму та наступну комунікативну діяльність студентів.

При підготовці заняття з використанням відео викладачеві слід уважно переглянути відеофрагмент та відібрати певний лексико-граматичний матеріал, який підлягає засвоєнню, а також розробити завдання для мовної та мовленнєвої практики студентів.

У залежності від характеру відеоматеріалу та навчальної мети визначається певна послідовність навчальних дій, а також специфічні для відео прийоми роботи. Найбільш типовим для сучасної методики навчання іноземних мов з використанням відео слід вважати трьохетапний розподіл навчальних дій [2].

Перший етап (розуміння) передбачає загальне ознайомлення з відеофрагментом та виконання вправ, спрямованих на розуміння послідовності дій та причинно-наслідкових зв'язків.

Для того, щоб підготувати студентів до активного сприйняття відеофрагмента, доцільно запропонувати декілька завдань щодо місця дії та дійових осіб. Слід також запропонувати студентам завдання, що спрямовують їх увагу на розуміння основного змісту фільму: визначити правильні та помилкові твердження, логічну послідовність основних подій, що значно полегшить розуміння відеоматеріалу. Ці завдання можуть бути записані на дошці або роздані до перегляду відеофрагмента. Після перегляду відеофрагмента викладач перевіряє виконання вказаних завдань.

Другий етап (мовна практика) передбачає паузовий (за допомогою стопкадру) перегляд відеофрагмента з метою привернення уваги студентів до відібраних мовних одиниць, вживання яких коментується викладачем та систематизується у процесі виконання комунікативних вправ.

Тут у пригоді стануть запитання типу: "Що б ви сказали, якби ...?", коли студентам запропоновано вжити певний лексико-граматичний матеріал у нових ситуаціях.

Після виконання вправ необхідно записати мовні явища, що підлягають систематизації, на дошці та в зошитах студентів для подальшого опрацювання вдома та в лабораторії навчання мовлення.

На третьому етапі (мовленнєва практика) основним завданням є стимулювання активної комунікативної діяльності студентів на основі ситуації відеофрагмента з використанням опрацьованого мовного матеріалу. Перед третім переглядом відеофрагмента студентам запропоновано завдання - простежити різні аспекти поведінки дійових осіб, соціально-культурні особливості ситуацій порівняно з аналогічними ситуаціями в нашій країні [3]. Після перегляду фільму проводиться обговорення цих моментів. Розвитку усно-мовленнєвих умінь студентів сприяють такі ефективні види роботи, як драматизація та рольова гра. Якщо драматизація передбачає творче відтворення змісту відеофрагмента, то рольова гра стимулює студентів до висловлювання у подібній ситуації.

Робота з відеоматеріалом сприяє в основному розвитку навичок та вмінь аудіювання та говоріння. Слід також використати завдання, що допоможуть розвивати вміння письма. Студентам можна запропонувати написати резюме (до 10 речень) змісту відеофрагмента, які читаються вголос. Група визначає кращий варіант. Традиційним є написання домашнього твору на основі переглянутого відеофрагмента.

Представимо викладене у схемі:

Схема роботи з фрагментом відеофільму іноземною мовою (тривалість фрагмента 10-15 хв.)

1-й етап (розуміння)

1. Пред'явлення ситуації та завдань, які стимулюють студентів до активного перегляду відеофрагмента.

Зразки завдань

- а) Відповісти на питання.
- б) Визначити правильні та помилкові твердження.

- в) Визначити логічну послідовність основних подій.
2. Перший перегляд відеофрагмента.
3. Перевірка виконання завдань.

2-й етап (мовна практика)

1. Другий (паузований) перегляд відеофрагмента.
2. Фонетичне опрацювання відібраних мовних одиниць.
3. Конкорданс.
4. Виконання вправ для відібраних мовних одиниць у нових ситуаціях типу:
"Що б ви сказали, якби...?"

3-й етап (мовленнєва практика)

1. Завдання, що стимулюють активну комунікативну діяльність студентів.
2. Третій перегляд відеофрагмента.
3. Обговорення поведінки дійових осіб та порівняння соціально-культурних особливостей студентів.
4. Драматизація відеофрагмента.
5. Рольова гра.
6. Написання резюме.
7. Написання домашнього твору.
8. Моделювання.

Послідовність навчальних дій може бути змінена відповідно до частоти проведення відеозанять, характеру відеоматеріалу та рівня сформованості мовленнєвих навичок та вмінь студентів. Так, на старших курсах зростає кількість вправ третього етапу за рахунок вправ першого та другого етапів.

1. Allan Margaret. Teaching English with Video. - London, 1992.
2. Tomalin Barry. Video in the English class. - London, 1990.
3. Loregran Jack. Video in Language Teaching. -Cambridge, 1990.
- 4.

Матеріал надійшов до редакції 1.04.2004 р.

Гришкова Н.В. Возможности использования видеотехнических средств в обучении иностранным языкам.

Цель статьи – использование учебных видеофильмов, которые являются эффективным средством развития навыков чтения и аудирования. В статье также есть схема работы с фрагментом видеофильма. Ключевые понятия: пассивный и активный просмотр; фрагмент видеофильма, систематизация, коммуникативная деятельность; развитие навыков.

Grishkova N.V. Using Visual Aids in Teaching Foreign Languages.

The aim of the given article is the use of educational videos, which are the efficient means to develop speaking and listening skills. One can also find a plan which shows the way one should work on the fragment of the video. Key notions: a passive and active review; a fragment of the video; systematization; communicative activity; development of one's skills.